

"Barışı yargılatmayalım!"

TKP Merkez Komitesi Bildirisi

"Türkiye Barış Komitesi yöneticileri hakkında açılan utanç verici dava 24 Haziran 1982 günü İstanbul'da başladı. TKP tüm yurttaşlarımızı, sağduyu sahibi her politikacıyı dikkatlerini bu davaya çevirmeye çağırıyor.

Bu davada ülkemizin önde gelen bilim, sanat ve politika adamları, yüzbinlerce üyesi olan yığın örgütlerinin yöneticileri yargılanıyorlar. Faşist Albay Takkeci'nin hazırladığı iddianame, ülkemizin ve halkımızın yüzüğü bu insanların yalnızca barışı savdukları ve ülkemizin bölgede

bir barış etkeni durumuna gelmesi için savaşım verdikleri için, 30 yıla varan ağır hapis cezalarına çarptırılmalarını istiyor.

Kimsenin yadsımadığı gerçek şudur ki, bugün dünyamıza tüm halkları, tüm ülkeleri ilgilendiren baş sorun "savaş mı-barış mı?" sorunudur. Barış Komitesi yöneticileri bu konuda aktif tutum aldılar. Halkımızın barış özlemini dile getirdiler. Cunta yönetimi ise savaş tehlikesinin kaynağını oluşturan ABD yönetiminin politikasını onaylıyor. Bunun için, ülkemizin ABD yönetiminin, NATO başlarının elinde ateşlere sürüklenmesinin önüne geçmek isteyenlere ağır baskılar uyguluyor. Barış Komitesi davası doğrudan kuyu Amerikancı, azilı gerici Orgeneral Ersin'in, cuntanın kendi koyduğu yasaları bile çiğneyen girişimleriyle açıldı.

Cuntacı generaller ilerici yurtsever güçler üzerindeki barbarca baskılarını haklı gösterecek tek bir kanıtı sahip değillerdir. Barış Komitesi davasının iddianamesinde olduğu gibi, faşist Albay Takkeci'nin son hazırladığı TKP İstanbul davası iddianamesinde de, suç kanıtı olarak, bu örgütlerin "Sov-

yetler Birliği için çalıştığı" öne sürülüyor. Cuntacı generaller bu kaba anti-komünist, anti-Sovyetik suçlamaları, Sovyetler Birliği'nin ülkemizi tehdit ettiği yolundaki ilkel yalana dayandırmaya çalışıyorlar.

Oysa Sovyetler Birliği Devlet Başkanı L.İ. Brejnev, Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Oturumu'na gönderdiği mesajda, Sovyetler Birliği'nin 15 Haziran 1982 gününden geçerli olmak üzere hiçbir zaman ilk olarak nükleer silah kullanmaya başurmayaacağını açıkladı. Bu tarihsel bir girişimdir. Eğer ABD yönetimi ve öteki nükleer silah sahibi ülkeler de, Sovyetler Birliği'nin örneğini izlerlerse, açıktır ki, savaş tehlikesi önlenelidir.

Cunta yönetimi ABD yönetiminin sözünün dışına çıkmıyor. Cuntanın Başbakanı Ulusu Bonn'daki NATO tepe toplantısında her konuda Reagan'ın isteği doğrultusunda oy kullandı. Cuntanın Dışişleri Bakanı Türkmen, Birleşmiş Milletler'de barış ve silahsızlanma yolundaki somut önerileri duymazlıktan geldi.

Durum olağanüstü ciddidir. Cunta, ABD yönetiminden destek alıp diktatörlüğüne devam ediyor.
►Arkası 6. sayfada

Cıkış yolu

Brejnnev yoldaş,dünya halklarına tek yanlı söz verdi: Atom bombasını ilk kullanan Sovyetler Birliği olmayacak.Reagan aynı güvencesi vermiyor. ABD yönetimi dünyayı bir savaş ocağında küll etme rotası izliyor.Sovyetler Birliği ise savaş öncelikle önerilerini birer barış bombası gibi birbirli arına yolluyor.

Bezz Saray, kendil servençlik politikasına Türkiye'yi de, cuntayı da çekiyor.Cunta hükümeti Türkiye'de atom silahlarını,"Çevik Güçler"i üstlendirme planlarını yadsıyor: Ardından Rodgers geliyor.Erzurum ve Van'daki atom depolarını,"Çevik Güçler"le hazırlanan üsleri "teftiş" ediyor..Cunta İsrail saldırısını sözümlü ona kinıyor: Ardından Vaşington'un İsrail işgali aitindeki Lübnan topraklarına "tampon" diye Türk askeri yerleştirme planı ortaya çıkıyor..Cunta arasıra"barış"tan söz ediyor: Aynı zamanda Barış Derneği yöneticilerini zindanlara atıyor, yargılıyor..

Bu yol, bataklik yoludur.Yurdu-muzu atom mezarlığına çevirmek isteyenlerin yoludur. Onu uluslararası ilişkilerde komşularını arında yapayalnız bırakmak isteyenlerin yoludur.Brejnnev yoldaşını açıklaması,"Sovyet tehdidi"yalanının temelsizliğini bir kez daha kanıtladı. Bir kez daha Türkiye önde batakliktan çıkış yolu açıldı:Sovyetler Birliği Türkiye'ye saldırı-mazlık anlaşması önermiştir. Top-rağında atom silahı bulundurma-yanlara karşı atom silahı kullan-mayacağını açıklamıştır.

Bu olanaklar değerlendirilmelidir. Halkımız Türkiye'yi Amerika'nın emrinde,yalıtılmış,onursuz bir ko-numa düşürülmüş olarak görmek istemiyor. Atom savaşının boy he-defi olarak görmek istemiyor.Onu-lu,barışçı bir dış politika istiyor.

Cunta anayasasına hayır!

" Tasfiye Kurulan önünde uzun kuyruklar teşkil eden alacaklıları arasına karışan bazı şahısların yönetim aleyhine halkı tahrik ettikleri... Anayasa üzerinde duraksama uyandırmaya çalıştıkları öğrenilmiştir... Kıskırtıcılık yapanların dikkate izlenip, haklarında derhal yasal işlem yapılması..."

(Başbakanlığın Tasfiye Kurullarına yazısından)

Evren Zonguldak'ta, yurt çapında anayasa propagandası yürüteceklerini söyledi. Yani cunta kapımıza kadar gelip "evet" oyu isteyecek. İstediklerini verelim mi?

Nasıl verebiliriz ki? Sokağa bakıyorsunuz: Panzerler. Bankaları koruyorlar. Ama teröristlerden değil: Alaçığını isteyen vatandastan! 24 Ocak gazetesinin anayasasına niçin evet diyelim?..

Cunta dün "halkın desteğinden" söz ederdi..Bugün ise,kendine güvenini hepten yitirdi. Bir yandan kapı kapı eve oyu isteyeceğini ilan ediyor. Öte yandan banker kuyruklarında cuntaya öksesini dile getiren, anayasaya hayır diyen vatandasa karşı polis önlemleri alıyor. Referandumda 21 yaşından küçük gençlerin, zindandardaki tutukuların, yurt dışındaki işçilerin katılımını yasaklıyor. Anayasa Komisyonunun çalışmalarının yayınlanmasını yasaklıyor. Halktan böylelikle korkan, anayasasını polis baskı-

yı, yasak, sansür desteği ile geçirmeye çalışan bu cuntaya halk niçin evet desin?..

Tercüman'da Hılcak açıkladı: Temel hak ve özgürlükleri korumak şöyle dursun, her bir maddede bu özgürlüklerin "sınırlanabileceğini" tekrar tekrar belirttiklermiş. Düşünce özgürlüğü, "İsteyen İstediklini düşünebilir, ama kimseye söyleyemez" biçiminde alıyor; faşist 141. maddenin mantığı anayasaya da giliyor!.. Halk, temel hak ve özgürlüklerini ayaklar altına alan bu anayasaya niçin evet desin?..

İsrail, Amerika'yla el ele Lübnan'ı, Filistin halkını kanla boğuyor. Aynı günlerde de Rodgers topraklarımızda, ki, İsam ülkelerini saldırı için kurulum "Çevik Güçlere" verilecek işleri geliyor. Ulusal çıkarlarımızı, ulusal çıkarlarına kurban eden cuntanın anayasasına halk niçin evet desin?

Cuntanın anayasasına "Hayır!" di-
►Arkası 6. sayfada

PARTİ YAŞAMI

Bir çetin sınav daha

•Elif TOROSLU

Bircok yoldaş, ilerici, çetin sınavlardan geçti, geçiyor. Çürük temellere, işkenceye, yudurmacılara dayalı "TKP davaları"nda tahliye oldu. Öte yandan parti örgütleri, oluşturdıkları direnme noktalarında düşmanın saldırısını göğsüleyor. Burjuvazi hedefine varamadı. Ama cunta, gerilçilik, yeni yeni "TKP davaları" açmak, direnen parti örgütlerini bulup çıkarmak çabasından vazgeçmedi. Saldırı sürüyor. Bu koşullarda, tahliye olan yoldaşları ve tüm ilerici-yurtsever güçleri bir çetin sınav daha bekliyor.

Bu çok zor, ama o denli devrimci görevin üstesinden gelmek hiç de kolay değildir. Tahliye olan, büyük bir heyecanla ve görev aşkıyla bir şeyler yapmak için yanıp tutuşur. Ne ki düşman saldırısını sürdürdü koşullarda, ilişkilerin yer yer kopması kaçınılmaz oluyor. Böylesi koşullarda savasım, kuşkusuz sağlam bir inanc, sarımsak bir moral gerektiriyor. Bu durumda ne yapacağız? Yakınlarımızı, tanıdıklarımızı çevresine yöneleceğiz. İçinde bulunduğumuz toplumsal çevrede parti politikasını tanıtaçaz.

İçinde bulunduğumuz yakın çevreyi, dar, sonuc vermez sanmayalım.

İşçi kapığı

•Ahmet AKYÜZ

Atılım'ı, radyo yayınlarını, parti basını haberle, yazı ile beslemek. Onları yayınlara tanıtmak, yaymak... Partinin yayınlarını dikkatle izleyip görüşlerini, eleştirilerini iletmek. Halkın bu konuda görüşlerini öğrenmek, iletmek... Bunlar askersel diktatörlük koşullarında, parti örgütünün uğruna da başlı başına savasımını gerektiren görevler oldu.

Legal basın olanaklarından yararlanmak. Parti basınına mali kaynak yaratmak... Bu sorunlar da cunta koşullarında alabildiğine zorlaşıyor. 12 Eylül öncesinde de, yalnız komünistler değil, tüm ilerçiler, görüşlerini yaymakta, ağır baskılarla karşı karşıya idiler. O günlerde de, "Gelecek sayıyı basabilecek miyiz?" sorusu, her ilerçili yayının her basılan sayısının ardından, yeniden gündeme gelirdi. Ama tüm bu çetin koşullarda, özverimli çabaları, ilerçili görüşlerini, işçi sınıfının görüşlerinin legal olarak basılıp yayılmasının maddesel temeli yaratılabilirdi.

Şimdi legal basın olanakları büsbütün daraldı. Mali sorunlar da bunun sonucunda alabildiğine arttı. Yeni bir nitelik kazandı. Olanaklar elverdiğince, en derin gizlilik koşullarında bile, partinin güvenliğinden

Aslında bu çevreyi etkileyebilmek şu koşullarda çok az yoldaşa nasip oluyor. Oysa gerilçilik dönemlerinde partinin yaygınlar içinde politik aktifliğini artırmak en önemli görev. Bunun için eibet partimizin karşı karşıya bulunduğu sorunları, partinin politikasını iyi bilmek gerekir. Parti politikasını iyi kavramak ve politik ajitasyona omuz vermek! Öyleyse? Radyomuz dinleyeceğiz:

"Parti radyomuz, üst düzeyde bir yoldaştır". Bir yoldaş, TKP'nin Sesi radyosuna yazdığı ve 27 Ocak 1982 günü yayınlanan mektubunda böyle demişti. Özellikle çetin koşullarda, her gün partiyile bağ kurmanın önemini, kıvcancını dile getirmişti. Parti politikasını kavramada, politik ajitasyonda kullanılacak materyalleri biriktirmede, radyo büyük bir olanaktı. Plenum raporları, Atılım'ın tümü, önemli ideolojik konulardaki polemikler... Tüm bunlar radyo oldu. Bu, çetin sınavı kazanmaya yardım ediyor. Bu bambaşka koşulda yürüyen savasız güç ve esin kaynağı oluyor.

İçinde yaşadığımız dönem, TKP'nin çelikleşme dönemidir. Bu çetin sınavın kazanılması, partiyi daha da güçlendirecektir.

bir milimetre ödün vermemek koşulluyla, işçilerin, yurtseverlerin parti basınına maddesel yardımını, katkısını sağlamak... Bu çok zor görev, o derece de değerli bugün!

Burada özellikle partinin "İkinci cepesinde" savasım veren yoldaşlara, yani partinin yurt dışındaki örgütlerine önemli görev düşüyor: Buradaki legal basın olanaklarından en büyük ölçüde yararlanmak. Ve parti basınına geniş mali destek sağlamak. Tüm olanakları bu yolda seferber etmek... Bu aynı zamanda parti basınına yurt dışındaki işçilerimiz arasında duyurulması demektir. Partinin yaygınlar etkisini artırmak, parti örgütlerini daha da güçlendirmek demektir.

Atılım, dördüncü yaşına girdiği sayısında, bolsevlik basının "İşçi kapığı" geleneğini anlatmıştı. Şöyle yazıyor Lenin: "HERİŞÇİNİN, HER ödemeye günü işçi basını için BİR KAPIK (bir kuruş) ödemesi geleneleşmelidir. Aboneler ayrıca yürüşün, fazla verebilen eskisi gibi vermeyi sürdürsün. Ama asıl önemlisi, bunların yanı sıra 'İŞÇİ GAZETESİNİN KAPIGI' geleneğini yerleştirmek ve yaygınlaştırmaktır... İşçi basını SÜREKLİ gelişmel ve iyileşmelidir- Bu ise, olanağınca çok sayıda işçi kendi basın organı için sürekli yardım toplamadıkça olanaksızdır." (Tüm yapıtlar, c.21, s.439-440)

Kardeş partilerin Deneyimlerinden

"Anayasaya hayır"

Uruguay'da, askersel diktatörlüğün gerilci, faşist bir anayasayı söze "halkoyu" ile halka dayatmak senaryosunu geri teptirdi. Tüm baskı, zorbalık, sansür, demagoji, rüşvet ve korkutmaya karşı resmi sonuçlara göre bile oyların %60'ı "HAYIR" diyordu. Uruguay anti-faşist güçlerinin eylem ve cephe birliğinin elde ettiği bu başarılı deneyim, ülkemizin demokrasi güçleri için özellikle esinlendiricidir.

Evêt, baskı, zorbalık koşullarında cunta ve onun anayasasına "HAYIR" belgisi, yaygınların katkısı ve yaratıcılığı ile ulusal bir belge oldu. İşçilerin kaskılarında "HAYIR" belgisiyle çalışıyor, fabrikalarda oylama provaları yapıyor. Sokaklar "HAYIR" yazan el ilanlarından çelimliyor. Kapıların arkasında sessizce "HAYIR" pusulası atılıyor, onbinlerce gizli el, telefon rehberinden veya bildiği adreslere yüzbinlerce "HAYIR" bildirisi postallyyordu. Duvarlarda tek bir belge, inatla kalıyordu: "HAYIR". Yerlini konuşmalarında, "Alo"nun yerini artık "HAYIR" almıştı. Günlük selamlaşmada, "nasılsin, iyi misin?" sorusunun yanıtı yine "HAYIR" dı. Sokakta göz göze gelen insanların, başlarını iki yana "HAYIR" anlamında sallamasına cunta ne ceza kesebilir ki? Ya da binlerce taksinin havalı kornasının, bir sabah "HAYIR, HAYIR, HAYIR" diye cımaşı nasıl ölenebilirdi? Evêt, önce yeraltından yükselen "HAYIR" sesi, yaygınların güçlü, katkısı ve yaratıcılığıyla öylesine güçlü ve yaygın olmuştu ki, artık "HAYIR" diyenler değil, "evêt" demeye hazırlananlar bunu gizlemek zorunda kalıyordu. Referandumda görevli memurlar, subaylar arasında bile "HAYIR" sesi yankı buldu. Oylama günü gönüllü 10 000 halk gözlemcisi sayımı izliyordu.

Oylama sonucu yalnız cuntaya güçlü bir darbe olmadı: Komünistlerin yaygın bağlarının, demokrasi güçlerinin birliğinin güçlenmesi, yaygınların kendi güçlerinin bilincine varmasını sağlayarak Uruguay halkının önünde nitelikçe farklı yepyeni bir dönem açtı.

I.Y

TKP YAYINLARI

Mayıs 1982

TKP MK Genel sekreteri
İ. Bilen Yoldaşın
MK Plenumu'nda
okuduğu
Politik Büro Raporu

Barbarlığa son!

●Yusuf İNCE

İsrail'in kardeşi Filistin ve Lübnan halklarına karşı yürüttüğü saldırı savaşını 10 binlerce yaşamı söndürdü, 100 binlerce sivil sakat, evsiz yurtsuz bıraktı. Ama bu barbarlık karşısındaki tutumlar, gerçek konuların net olarak ortaya çıkmasını da sağladı.

Sosyalist ülkeler, en başta Sovyetler Birliği, ilerici insanlık, dünya komünist hareketi saldırı savaşının karşısında, Filistin ve Lübnan halklarının yanında kesin yer aldılar.

SSCB Hükümeti, bu saldırı savaşının ötekı Arap ülkeleri, Yakındoğu barışı ve uluslararası güveniğin genel çıkarları için büyük bir tehlike olduğunu belirterek, saldırıların derhal ve koşulsuz geri çekilmesini istedi. "İsrail'in politikasını belirleyenler unutmamaları ki, Yakındoğu Sovyetler Birliği'nin güney sınırlarına yakın bölgeler ve buradaki gelişmeler kaçınılmazlıkla SSCB'nin de çıkarlarına dokunmaktadır" dedi.

TKP'miz de içinde, Avrupa kapitalist ülkelerinden 20 komünist partisi Ortak Çağrı ile İsrail'i kesinlikle kınadı. FKÖ ve Lübnan ile dayanışmayı hızla güçlendirme çağrısını yükselttiler. BM kararlarına uyularak İşgal birliklerinin geri çekilmesini istedi.

Arap ülkeleri komünist partileri ve İsrail KP de, kesin tutumlarını ortaya koydular. İKP'nin Açıklamasında, bu saldırıların ardında, ABD'nin buraları iş kurma ve bölge halklarını, Sovyetler Birliğini tehdit altında tutma planlarının yattığı vurgulandı.

FKÖ Başkanı Arafat: "İsrail bu saldırı savaşını ABD yönetiminin kararı üzerine başlatmıştır" dedi. Olgular bunu gösteriyor. Bu son barbarlık, ABD ile Tel-Aviv arasında "stratejik işbirliği" bağlandıktan, Pentagon'un Tel-Aviv'e yeni silah ve milyonlar vermesinden ve Begin, Başkan Reagan ile görüştükten hemen sonra başlatıldı. ABD Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi ve Genel Kurulunda İsrail'e karşı öniemiir önedi. Doğu Akdeniz'e kaatlı 6.Filonun'kiler de içinde 50 savaş gemisini yığı. Kaldı ki, Lübnan'da ölümlü saçan silahlar "Made in USA" damgalıdır.

İsrail'in saldırı savaşını Türkiye'miz için de büyük tehlikeler taşıyor. Cunta, savaş karşısındaki tutumuyla Yakındoğu politikasının iki yüzünü öünü açığa vurdu. Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, 7 Haziran günü Açıklamasında: "Cunta yönetimi için hâla İsrail'e diplomatik ilşkilerini kesmiyor? Cuntanın İsrail'i protesto etmesi, onun İlkemiz topraklarını ABD emperyalizminin saldırı birliklerine acmasıyla nasıl bağdaşır? ABD Çevik Kuvvetleri şimdi İsrail'in saldırıdaki Arap halklarına yönelik değil midir?" diye soruyor, halkımızı Filistin halkıyla dayanışmaya çağırıyor.

YAŞAYAN SOSYALİZM

İki demokrasi, iki seçim sistemi

ADAYLARI KİM GÖSTERİYOR?- SOSYALİST ÜLKELERDE: Sayılabı adayları yığın örgütlerinin, ya da seçim öncesi toplantılarda doğrudan halkın önerisi ile saptanıyor. SSCB Yüksek Şurası ya da öteki sularına bir üyeli için birkaç aday da gösteriliyor. KAPİTALİST ÜLKELERDE: Sayılabı adayların çeşitli politik partiler gösteriyor. Çoğu ülkede burjuva partilerinden aday olmak için yüksek bir para ödemek gerekiyor. Tüm kapitalist ülkelerde varlıklı kişiler, çoğu kez büyük para babaları aday gösteriliyor.

PARLAMENTOYA KİMİN TEMSİLCİLERİ GİRİYOR?- SOSYALİST ÜLKELERDE: Tüm ulus ve halkların, en geniş emekçi yığınlarının, işçi, köylü ve aydınların temsilcileri giriyor. Örneğin, SSCB Yüksek Sovyetinde sayılabıların yüzde 51'ini, Demokratik Alman Cumhuriyeti Halk Meclisi'nde yüzde 59'unu, Moğolistan Halk Cumhuriyeti Yüksek Halk Huralının yüzde 55,7'sini işçi ve köylüler oluşturuyor. SSCB Yüksek Sovyetinde 61, birlik cumhuriyetlerinin ve özerk cumhuriyetlerin yüksek sovyetlerinde 71, yerel sovyetlerde 100'den fazla ulus ve halk grubunun temsilcileri var. KAPİTALİST ÜLKELERDE: Parlamento sömürücü sınıfların temsilcileriyle dolu. Örneğin, 535 kişilik ABD Kongresinde bir tek işçi yok. Burada 140 büyük sermaye sahibi, 47 gazete sahibi ve editör, 25 çiftlik sahibi ve tekelilerin hizmetinde çalışan 243 avukat var. Sayılabıların yüzde 95'i beyazların temsilcisi, kızıl derililerin, Meksikalıların ve diğer azınlıkların bir tek temsilcisi yok.

SEÇİMLERE KATILMA ORANI NASIL?-SSCB'DE: 20 Haziranda yapılan yerel seçimlere seçmenlerin yüzde 99'u katıldı. Seçime katılanların yüzde 99'undan çoğu gösterilen halk sayılabı adaylarına oy verdi. Böylece 51 bin il, kent, semt ve köy yerel sovyetlerine 2,3 milyon sayılabı seçildi. Bu seçimlerde ayrıca da 4276 bölge mahkemelerine 10 bin yargıç seçildi. ABD'DE: 1962'de yapılan ara seçimlerine seçmenlerin yüzde 46,5'i katılmıştı. Bu oran 1974'de yüzde 38'e, 1978'de yüzde 35'e düştü. 1980'de cumhurbaşkanı seçimlerine seçmenlerin sadece yüzde 52,3'ü katıldı ve bunlardan yüzde 51'i Reagan'a oy verdi. Reagan tüm oy hakkı olanların ancak yüzde 26'sını alarak başkan oldu. Yargıçlar seçilmez, atanır.

Öte yandan SOSYALİST ÜLKELERDE seçmenler, seçtikleri sayılabı eğer verdiği sözü tutmazsa, görevini gerektirdiği gibi yerine getirmesse, onu süresi dolmadan geri çağırırlar ve yerine başkasını seçerler. KAPİTALİST ÜLKELERDE burjuva partilerinden sayılabı seçmenlerine verdikleri sözü seçmen ertesi günü unutturlar, ama yine de süresi doluncaya kadar parlamentoda kalırlar.

Taban söz ve karar sahibi olmalıdır!

●Mehmet YAVUZ

Türk-İş'in yeni Genel Başkanı S. Yılmaz, "sendika işçi demokrasi ve disiplin" sözlerini ağızından düşürmüştür. Ş.Yılmaz bu sözlerden, gerçekten tabanın söz ve karar sahibi olmasını mı anlıyor?

Sendikacı demokrasi, en alttan en üstüne kadar tüm yöneticilerin taban tarafından seçilmesi demektir. Sendikacı demokrasi, kararların hazırlanıp oluşturulmasına, alınmasına ve uygulanmasına tüm üyelerin etkin katılımını demektir. Örneğin gerici cuntanın işçi haklarını yok etmesi karşısında, bir sendika yönetiminin nasıl bir tepki göstereceğini işçilere danışması gerekir.

Türk-İş'te bu ilkeler en ödicüde gerçekleştirildi bugüne dek, bu ortadadır. Türk-İş üyeleri ve tüm işçiler, hazırlanmakta olan sendikacı yaşamla ilgili yasalar konusunda; tüm devlet aygıtının altını üstüne getirme yetkisinin, cuntanın hükümetine verilmesini konusunda; demokratik haklar konusunda; hepsinden de önce, yeni anayasa konusunda, kendi görüşlerini başvurulmasını istiyor. Bu konularda doğru bir kaniya sahip olabilmek için, tüm ekonomik, toplumsal, slyasal konularda yönetimin işçileri

gerçeklere uygun biçimde bilgilendirilmesi istiyor. Türk-İş yönetiminin işçi sınıfımız ve tüm İlkemiz açısından kaçınılmaz önemde konulardaki tutumunun, örgüt tarafından denetlenmesini istiyor.

Türk-İş üyeleri ve öteki tüm işçiler, işçi sınıfının gönüllü sendikacı birliğini istiyor. Bunun için, tüm işçilerin kendilik istekleriyle Türk-İş'e üye olma ve ayrılma haklarının korunmasını istiyor. "Tek tek ayıklayarak adam alma" anlayışına karşı çıkıyor. Üye olma-üyelikten ayrılma konularında Türk-İş'de sendikacı demokrasi uygulanmasını, böylece cuntanın bu konudaki yasaklarının da kırılmasını istiyor.

Türk-İş'de, işçi sınıfının anladığı biçimde bir sendikacı demokrasi uygulanması, her şeyden önce Türk-İş içinde işçilerin çıkarlarından yana bir birliği güçlendirecek ve Türk-İş'in işçi sınıfının güçlü bir örgüt olması yolunda atılması önemli bir adım olacaktır. Kendi içinde birliği olan, güçlü bir Türk-İş ise, tüm Türkiye sendikacı hareketinin, işçi sınıfının birliğini oluşturmada çok önemli bir güçtür.

LENİN KÖŞESİ

Ekonomik kriz ve yığınların savaşımı

Ekonomik bunalımla politik durum arasındaki ilişki günceldir. Lenin, 1908-1907 devrini sonrası yığın savaşımının durgunluk döneminde, 1908 yılında, çok kısa ve hafif bir iyileşmeden sonra yeniden derin bir ekonomik kriz eşliğine gelen Rusya'da bu konuyu şöyle ele alıyor: "Kimileri, bugün işçilerin atılan bir ekonomik savaşımına girmesi eskisi kadar olanaksızdır, bu nedenle yakın gelecekte devrimci bir yükseliş olanaksızdır diyor. Diğerleri ekonomik savaşımın olanaksızlığı, politik savaşımın dönüşümü zorlayacaktır, bu nedenle devrimci bir yükseliş yakın gelecekte kaçınılmazdır diyor. Bizce göre her iki sav da temelde aynı yanlışa dayanıyor. Bu, karmaşık bir konuyu basitleştirmektedir. Kuskusuz, endüstri krizinin detaylı bir araştırması çok büyük bir önem taşır. Ama yine kuşku yok ki, kriz üzerine hiçbir veri, bunlar ideal ölçüde tam olsalar bile, devrimci dalgada bir yükseliş olup olmayacağı sorununun gerçekte belirleyemez: Çünkü, bölümler bir yükseliş, önceden hesaplanması olanaksız binbir ek etmene bağlıdır." (Lenin, Yapıtlar-ıng., c.15, s.277-278)

Lenin, ekonomik durgunluk ve krizin yığın savaşımını frenleyebileceği gibi, olayların gelişmesinin belli bir aşamasında aynı ekonomik durgunluğun yığınlar için dürtücü olabileceğini ve politik savaşımına yeni gücürebileceğini belirtir. Hangisi beklenebilir? "Böyle bir soruya yanıt vermenin bir tek yolu vardır: Ükenin tüm politik yaşamının nabzını elinde tutmak; özellikle de proletarya hareketinin durumunu ve proletarya kitlelerinin ruh halını..." (agy, s.278) Bu koşullarda partinin önündeki görevleri ise, Lenin şöyle saptıyor: "...illegal parti örgütünü güncledirime çabalarımızı yoğunlaştırmak ve proletarya kitleleri içindeki ajitasyonumuzu on kat yükseltmek..." "En geniş ölçüde yığınların gerçek düşünce biçimini yalnız ajitasyon ortaya çıkarabilir, yalnız ajitasyon, parti ile tüm işçi sınıfı arasında yakın bir işbirliği sağlayabilir." (agy) Lenin her bir grevi, direniş, emekçilerin yaşamını ilgilendiren her olay ve sorunu, egemen sınıfın çelişkilerini, parlamentodaki ilerici çıkışları ve hükümetin karşı-devrimci politikasının her yeni belirtisini politik ajitasyonda kullanmak gerektiğini vurguluyor.

Kara-yüzler ve Oktobrist burjuvazi karması Duma'nın, otokrasinin nasıl bir anayasa ile uzlaşacağına pratikte apakıcı ortaya koyduğu, ükenin ekonomik gelişmesinin en küçük gereksinimlerini bile karşılayacak çözümler getiremediği somut koşulları değerlendiren Lenin, bu koşullar "...anayasa için savaşımı", otokrasie karşı devrimci savaşım durumuna getiriyor" diyor. (agy, s. 279)

Cunta yıkılmadan, IMF, NATO boyunduruğu kırılmadan ekonomide hiçbir şey düzelmez

24 ocak yolu da tıkanı

Zeki TİRELİ

"Türkiye'de sermaye kesiminin 'gevşek para' ve 'lithal kamesi' politikası yıkıldı. 'Siki para' ve 'dışa açılma' politikası da tıkanmıştır." İhan Selçuk 15 Haziran günü yazısında bu sonuca varıyordu.

Bir hafta sonra, Kastell'in "Sürpriz" kaçışıyla, bu saptama, yalnız işçiler, köylüler, memurlar, esnafın açısından değil, orta katmanların suya da bu ölçüde para sahibi kesimleri açısından da acı bir biçimde bir kez daha doğrulandı. Tekel dışı kapitalistlerin durumunu ise bundan aylarca önce İstanbul Sanayi Odası'ndan Murtaza Çelikel şöyle dile getiriyordu: "Türkiye'de bugün ekonomi küçülmeye terk edilmiştir. Biz küçüyoruz. İşletmelerimiz küçüyor. Umut ihracat patlamasıydı. O da turizm patlaması seviyesine düşecek." (İktisat Dergisi, sayı 205, s.10) Soru şu: Türkiye ekonomisine bu iki

politikayı kimler dayattı?

"O blokun içersinde.."

Önce "Gevşek para" ve "lithal kamesi" politikası...Nereden geldi? TÜSİAD Genel Başkanı Koçman yanıtıyor: "Enflasyon, İkinci Dünya Hâzbi sonrasında geri kalmış ülkelerle tavsiye edilen bir olgu. İthalata özendirme hadisesinin başlangıcında Marshall yardımı ve Eisenhower doktrini'nin esprisini bulursunuz. O sürecin ve blokun (!) içersinde yaşanan bir olayı bugün tenkit etmenin bir kıymeti yok" (agy, s.209, s.21)-"Türk Sanayisi enflasyonun kârını yemiyor. Bunu inkar etmek bize hem düşmez hem de yakışmaz. Yani enflasyondan yararlanmış." (agy, s.12)

Simdi, "Siki para" ya da yüksek

faiz, ve "Dışa açılma" politikası...

►Arkası 7. sayfa

Zorunlu bir yanıt

Dev-Yol yandaşı Devrimci İşçi adlı gazete, 8 Mayıs gösterisini değerlendiren bir yazı yayınladı. Bu yazı yurt dışındaki eylem birliği yolundaki gelişmelere ters düşmekle kalmıyor, TKP'ne karşı tümüyle doğru olmayan suçlamalar içeriyor. O nedenle, biz "gruplararası ilişkileri gerginleştirmek, yeniden düşmanca duygulara köküklemek"ten başka bir işe yaramayan bu yazıya yanıt vermek zorunda kalıyoruz.

Söz konusu yazı, ilk bakışta, TKP ile değil de, "Halkın Kurtuluşu" ile polemik aracı taşır gibi görünüyor. Gerçekten de gazete, HK grubunu, önceden onayladığı ilkelere yadsıyarak gösteriyeye katılmadığı için sert bir biçimde suçluyor. Dahası HK grubunun "FİDEF öcüsünü kullananak ortamı gerginleştirmek istediğini" açıklıyor. Gazete haklı olarak şöyle yazıyor: "Dulsburg'da en olumsuz, en pasif grublar bile faşist cuntanın idam ve katliamlarına karşı yürürken, Halkın Kurtuluşu Köln'de FİDEF'e karşı yürüyebiliyordu. Hicbir bahane bu objektif gerçeği, bu halnce tutumu örtbas edemez."

Bizim bu düşüncelere eyleyecek fazla sözümler olamaz. Nedir ki, yazıda HK'nun eylemi sabote etmişiyse, FİDEF'in eyleme katılması inanılmaz bir biçimde aynı tahtaya konuyor. Okuyucu, yazıyı yazan kimsenin, halnce tutum içinde olan HK'nun bölücülüğüne mi, yoksa FİDEF'in ortak yürüyüşüne güç katmasına mı kızdığını anlayamıyor. Bu rastgele bir çelişki değildir. Çünkü yazar, gerçekte FİDEF'in yurt dışına ilkesel ve esnek bir eylem birliği politikası izlemesinden endişe duyuyor. TKP'nin eylem birliği yolundaki adımlarından korkuyor. Niçin? Çünkü o, tipki Avrupa'daki sosyal-demokratlar gibi, komünistlerle işbirliği yapmanın, yalnızca komünistlerin gücledirmeye yarayacağına inanmamıştır. Cuntaya, İdamlara, NATO'ya, roketlere karşı yapılan gösterilere komünistlerin katılmasından korkuya kapılanlar, gerçekte kendi konularına, tabanlarına pek de güven duymuyorlar.

Elbette, TKP'nin eylem birliği politikasının amacı, eylem birliği yaptıkları örgütlerin, güçlerin zararına güçlenmek değildir. Biz, her zaman ön plana ortak hareketimizin çıkarlarını koyuyoruz.

Gerçi yazar, "Dev-Yol tabanı komünistlere kayar" demiyor. Komünistlerin "yığınları" örgütlemek istediğini yazıyor. Peki ama, yığınları örgütlemek için komünistlerin nicin ile de Dev-Yol'la ve öteki sol gruplarla işbirliği yapın? Kanımıza göre, Dev-Yol'un yurt dışındaki bu yazarı, kendi sıralarından çok sayıda yığın kimselerin varlığından endişeye kapılmış görünüyor. Ona göre TKP bunları "örgütleyebilir". Yazarı korkutan

►Arkası 7. sayfa

SSCB nükleer silaha ilk davranan olmayacaktır!

●G. BORA

Emperyalist propaganda, aralıksız, bir "Sovyet saldırısı tehlikesi"ni ısıtıp piyasaya sürüyor. Sovyetler Birliği'ni saldırgan, savaş yanlısı gibi göstermek istiyor. Sormak gerek, yoksa ABD'nin Ortadoğu'daki jandarması zorba İsrail'in Lübnan'a ve Filistin'lilere yaptığını son kanlı saldırı da mı, Sovyet tehlikesinin bir sonucu? Sormak gerek, Falkland savaşı da mı, Sovyetler'in eseri? Bu sömürgeci saldırının baş suçlusunun, Reagan'ın harçpi politikasının NATO içindeki en ateşli destekçisi İngiltere olması, onu ABD'nin askerel olarak desteklemesi, kimin savaş çıkartmaya hevesli olduğunu gösteriyor. 29 Hazıranda başlayan SSCB-ABD stratejik silahları sınırlandırma görüşmelerinin gidisi, kimin gerçekten silahsızlanmadan yana olduğunu daha iyi gösterecek.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 2.Özel Silahsızlanma Oturumuna yolladığı mesajda, L.Brejnev, tüm dünya halkları önünde Sovyetler Birliği'nin ilk nükleer silah kullanan ülke olmayacağına güvence verdi. Aynı güvenceyi, ABD, İngiltere, Fransa gibi, nükleer silaha sahip öteki ülkelerin de vermesini istedi. Böylece, bir nükleer savaş başlatılması tehlikesinin pratikte önlenmesini önerdi. Buna ABD'nin yanıtı, "biz ilk düğmeye basma olanağında vazgeçemeyiz" oldu. Sovyetler Birliği, BM Özel Oturumuna yolladığı muhtıradan, bir nükleer silahsızlanma programının kabul edilmesini ve adım adım gerçekleştirilmesini; stratejik silahların sınırlandırılması ve azaltılmasını; Avrupa'daki nükleer silahların sınırlandırılması ve azaltılmasını; nükleer silah denemelerinin bütünüyle yasaklanmasını; bu silahların yaygınlaştırılmasının engellenmesini önerdi. Şimdiki kadar toplantılarında nükleer silah bulunmayan ülkelere nükleer silah yerleştirilmesini yasaklayan, uluslararası bir anlaşma için çalışmasını gündeme getirdi. Sovyetler Birliği'nin, toplantılarında nükleer silah bulundurmayan ülkelere karşı nükleer silah kullanıma güvencesini içeren bir anlaşmanın altına imza atmaya hazır olduğunu belirtti. Böylece Sovyetler'den bir nükleer saldırı geleceği yolundaki savuranları bir kez daha yalanladı. Bu muhtıradan Sovyetler Birliği'nin silahsızlanma önerileri nükleer silahlarla sınırlı kalmadı. Kimyasal silahların önlenmesi ve yasaklanması, uzayda hangi tür olursa olsun silah bulundurma yasaklanması, denizlerde askerel faaliyetlerin sınırlandırılması, konvansiyonel silahların ve silahlı kuvvetlerin sınırlandırılması ve azaltılması, askerel bütçelerin kısıtlanması, yeni bilgi ve buluşların askerel teknik alanda kullanılmasından vazgeçilmesi ve giderek, uluslararası ilişkilerde

şiddet kullanımını yasaklayan dünya capında bir anlaşma imzalanması sorununun gündeme getirilmesi de Sovyetler'in önerileri arasında. Sovyetler Birliği'nin BM'e verdiği muhtıradan, tüm devletlerden, gerillimleri azaltıcı önlemler almaları, nükleer tehlikenin artmasına karşı koymaları, silahlanma yarışını durdurmaları isteniyor. ABD emperyalizmi-

nin gerginlik ve harçpilik politikasını ir tırmadığı, ardarda bölgesel savaş ocakları yaktığı, yeni bir soğuk savaş başlatmaya çalıştığı, hatta "sıcak" bir savaşın hazırlıklarını yaptığı günümüzde, Sovyetler'in bu silahsızlanma önerilerini herkeşe duyurmak bütün devrimciler, ilerliler, barışseverler için daha da yakıcılık kazanıyor.

Dimitrof'un savaşımlı ve günümüz

15-18 Haziran'da, Sofya'da Dimitrof'un 100. doğum yıldönümü dolayısıyla uluslararası teorik konferans yapıldı. "Dimitrof'un savaşımlı ve günümüz" konulu bu konferansa MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın başkanlığındaki TKP delegasyonu da içinde, 132 konuk delegasyon katıldı. Konferans uluslararası komünist, işçi ve kurtuluş hareketinin önemli bir forumuna dönüştü.

BKP Genel Sekreteri ve BHC Devlet Konseyi Başkanı Jivkov yoldaşın ve uzun yıllar Dimitrof'la birlikte çalışmış olan SBKP MK Sekreteri ve PB aday üyesi Ponomarev yoldaşın dikkate İlenen konuşmalarına kardeş partilerin delegasyonları büyük değer biçtiler.

Bilen yoldaş, konuşmasında, Dimitrof'un, Kominter'in 7. Komintern'ın İşlediği birleşik cephe politikasını vurguladı. "...TKP bugün tüm ulusal demokratik güçlerin tek cephesini oluşturmayı çözümleyici görev olarak alıyor..." dedi. Türkiye komünistlerinin, Dimitrof'un kendisi savalarına sağladığı büyük destek ve şaşmaz yol göstericiliğine verdikleri değeri dile getirdi

Cunta zulmüne hayır!

●Ümit GÜLER

Metris Cezaevinde bir ayı asan direniş başarı ile sona erdi. 3000 tutuktudan 2500'ü açlık grevine katıldı. Tutuklu aileleri ve yakınları da savaşıma aktif katıldılar. Direniş sonucunda, insanlık dışı koşullara son verme emri, Evren adına cezaevi yönetimine İletildi. Tutukular ve yakınları haklı olarak geçen yıl yapılan direniş sonunda da buna söz verilmiş olduğunu hatırlıyor, cuntanın ilk fırsatta baskıları daha da artıracakını biliyor, uyanık duruyorlar. Bu, cuntanın geriletilmesi demektir. Böylece Evren, cezaevlerindeki insanlık dışı koşulları, işkenceleri, baskıları resmen İtiraf etmiş oluyor.

Askerel diktatörlük Türkiye'yi bir baştan bir başa dev bir cezaevine çevirdi. Cunta kendisi 30 bin insanı zindanlara attığını açıklıyor. Gerçek aynı kuskusuz bunun kat kat üstünde. Yalnız Uluslararası Af Örgütü'nün işkencede öldüğünü saptadıklarının sayısı 70'in üzerindedir.

"TKP davaları" cuntanın işkence makinesini bir kez daha gözler önüne serdi: Kimi sanıklara canavara işkencelerle İmzalatılan düzmece "İtirafnameler". Kadın tutukulara uygulanan yüz kızartıcı işkenceler...

İstanbul Barosu Başkanı Apaydın, Diğer Barış Komitesi yöneticileri, barışı savundukları için zindanlarda. İstanbul Barosu hakkında soruşturmalar yürüyor. CHP'li sayıtlara basıt yapıyor, kimi tutukluyor. Ecevit iki kez hapse atıldı, şimdiki

de tehdit altında. DİSK yöneticileri İdam İstemi ile yargılanıyor. DİSK Genel Başkanı Baştuğ mahkemede kendisine işkence ile ifade İmzaltıldığını açıkladı...

Politik tutuklulara özgürlük

Cuntanın faşist biçimi baskıları kamu vicdanında derin tepki yaratıyor. Bu, çok çeşitli biçimlerde dışa vuruyor. Basında, hukuk çevrelerinde "Genel af" eğilimi ortaya çıkıyor. "Ölüm cezasına", "İnsanlık dışı ceza koşullarına", "çağ dışı mahkemeye yöntemlerine" karşı sesler yükseliyor. Tanınmış ceza hukuku Profesörü Faruk Erem, Ankara Barosu'nun dergisinde, "Ceza usul yasamız, ortacağ İngilizisyon sisteminin biraz yumuşatılmışıdır." dedi.

Kimi yargıclar işkenceyle alınmış ifadeleri geçersiz sayıyor, sanıkları serbest bırakıyor, işkencelerin üstüne gidiyorlar. Askeri Yargıtay Daireler Kurulu, "İtirafın varlığını hukuken kabulü için... tamamen serbest irade ile, manevî cebir ve hile olmaksızın gerçekleşmesi gerekir" kararını verdi.

Kamu vicdanında uyanan tepkiler, cuntanın da hesaba katmak zorunda kaldığı bir güç haline geliyor. Örneğin, "İstanbul TKP", "DİSK", "Barış Komitesi" davalarının savcısı, silah kaçakçılarının adamı, faşist Takkeci'nin, görevinden alınmasında
►Arkası 6.sayfaca

"Barışı..."

►Başı 1. sayfada

ye'li atese İtlyor. Anadolu'yu, Türk-Kürt tüm halkıyla, tüm tarihsel uygarlık yapıtlarıyla yok edecek bir nükleer savaş uçurumundan kurtarma şansını bile bitirilmiştiyor.

Sovyetler Birliği'nin son girişimi karşısında, gerçekler, hiçbir ikircilme, tartışmaya yer vermeyecek biçimde apaçık ortadadır. Eğer topraklarımız, ABD nükleer silahlarından arındırılırsa, ülkemiz olası bir nükleer savaşın yok edici sonuçlarından kurtarılmış olacaktır. Ülkemiz tehdit eden bu nükleer füzelilerdir. İlk nükleer vuruş stratejisinde ısrar eden ABD ve NATO başları, bununla, güzel yordumuzu da nükleer bir savaşın hedef tahtası yapıyorlar.

Barış Komitesi yöneticileri, tüm bunlara karşı çıktıkları için, onurlu büyük bir görevi yerine getirdikleri için, zindanlarda çürütülmek isteniyor.

TKP tüm halkımıza sesleniyor: Barış Komitesi yöneticilerini cuntanın elinden kurtaralım! Barışı yargılatmayalım! Topraklarımızdaki Amerikan nükleer füzelilerini söküp atalım, geleceğimizi kurtaralım!

21 Haziran 1982

TKP MK

Anısı savaşımızda yaşıyor

Kemal Türkler'in öldürülmesinin üstünden 2 yıl geçti. Bu 2 yılı acılar, yoksulluk ve zorluklar içinde geçiren işçiler, emekçiler, DİSK'in kurucusu, işçi hakları ve demokrasi savaşçısı K. Türkler'i unutmuyorlar. Tam tersine, 1947'den bu yana sendika hareketiyle bütününe, yoğunlaşan onun yaşamında adeta somutlaşan sınıf sendikacılığı, ilkelilerin onun anısıyla birlikte yaşıyorlar, yaygınlaştırıyorlar... Türkler'in yaşamında inandığı ve uyguladığı doğrularında en önemlisi yığınlarla, işçi sınıfına güvenmektir. 15-16 Haziran'da, 1976 DGM direnişinde o öncelikle yığınlarla çağrıda bulundu... Türkler, işçilerin eğitimine, onların kendisi sınıf çıkarları doğrultusunda bilinçlendirilmelerine çok önem verdi. İşçilerin kendilerini böylelikle sahip çıkacaklarını biliyordu. İşçilerin sendikalarda kararları kendilerinin vermeleri, K. Türkler'in kendi deyimleriyle, "tabanın söz ve karar sahibi olması" birçok sendikada yerleşti, gelenek haline geldi. Bugün bu ilke açık olan işçi örgütlerine taşınıyor... İşçi sınıfının birliği, K. Türkler'in inandığı ve uğrunda savaşım verdiği bir ilkeydi. O, buna inanmıştı. DİSK ve Maden-İş'in diğer örgütleri-

le eylem birliğine daima önem verdi. Bu, patronlardan, sınıf uzlaşmacılığın bağımsız, işçi hakları ve demokrasi için bir birlik ve birlikte savaşımımızdır. K. Türkler'in amaç edindiği, işçi sınıfının sendikal birliği bugün en yakıcı sorunlarımızdan biri. Ve birlik isteği işçiler arasında gelişiyor. Bu birliğe karşı çıkarılan ergoç işçi sınıfının bu güçlü isteği, ortak çıkarları için birlikte savaşım isteği önünde duramayacaktır. Tıpkı K. Türkler'in en çok karşı çıktığı kavramlardan "sınıf barışı"nın taraftarları gibi... Sınıf sendikacılığının en önde gelen savunucularından K. Türkler'in yaşamını verdiği bu ilkelere, bugün de tüm işçilere, dürüst işçi önderlerine ışık tutuyor. Biz işçiler, bu büyük sendika liderinin, demokrasi ve barış savaşımının anısını mücadelemizde yaşıyoruz.

T. Demir Döküm'den bir işçi

Cunta zulmüne...

►Başı 5. sayfada

rol oynayan bir neden de, kuskusuz ulusal ve uluslararası düzeydeki tepkiler oldu. Metris cezaevindeki politik tutukluların birlikte hareketinin ürünü olan parlak başarı cuntanın geriletilileceğinin kanıtı oldu.

Cuntanın tüm manevraları, onun baskı politikasının özünü değiştiriyor. Henüz çok değişik biçim ve düzeylerde ortaya çıkan tepkilerin, geniş bir hareketin sel yatağında birleşmesi görevi, artık hem olanaklı hem de ivedi bir görev olarak önde duruyor. TKP, halkımız, Metris'te "Cuntanın canlı canlı maza görmeye çalıştığı ilericiler yurttarlarının savaşımına omuz vermeye" çağırın açıklamasında, şu savaşım hedeflerini gösterdi: "İdamlara son verilmeli, tüm politik tutuklular serbest bırakılmalıdır. Poliste, sorgulama işkencelere, 45 gün gözaltı süresine son verilmelidir. Tutukluların cezaevlerinden alınıp yeniden işkenceye götürülmeleri önlenmelidir. Mahkemede savunmaya konan kısıtlamalar, basın üzerindeki davalarla konan sansür kaldırılmalıdır, cezaevlerindeki işkenceler, insanlık dışı uygulamalar derhal durdurulmalıdır. Kadın tutuklulara özel olarak uygulanan yüzükızartıcı işkencelere derhal son verilmelidir. Zorunlu eğitimler kaldırılmalı, tutukluların sağlık ve öteki gereksinimlerini karşılamalarına konan engeller son bulmalı, görüşmeceklere konan kısıtlama ve yasaklar kaldırılmalı, hücre cezalarına son verilmelidir. Tüm ceza ve tutukevlerinde insanlık dışı koşullar kökten değişmelidir."

Cunta anayasasına hayır !

►Başı 1. sayfada

yen güçlerin cephesi pratikte biçimleniyor: Sol güçlerin yanı sıra, savaşımı yeni güçler katılıyor. Kemalist, CHP'li aydınlar, yazarlar, gazeteciler, hukuk adamları, meslek kuruluşları, barolar, öğretim kurumları... Tüm bunlar 1961 Anayasası'nın yitilmesine karşı çıkıyorlar. Baskı ve zulme karşı sesler yükseliyor.

Siyasal Bilgiler Fakültesi kamuoyuna sunduğu kendi anayasa önerisinde, özgürlüklerin keyfi şekilde sınırlandırılmasına "Hayır!" dedi. Türk-İş kongresi, 1961 Anayasası'ndan geri dönlmesine "Hayır!" dedi. Türk-İş Genel Başkanı, anayasada grev hakkının güvence altına alınmasını, "sosyal devlet" ilkesinin korunmasını istedi... Değişik politik konumlardaki güçler, başka başka çıkış noktalarından bir yere vuruyor, 1961 Anayasası'nın yitilmesine karşı çıkıyorlar.

Düşman cephesi ne durumda?

Cunta, kendi referandumunda "Hayır!" yanıtı alma korkusundan, "Anayasaya hayır dersizle temelli gitmem" tehditleri savuruyor. Danışma Meclisi'nde kendisine "Atatürkçü-Liberaler" adını veren aşırı gerici bir grup ortaya çıktı. Danışma Meclisi Başkanı Sadı İrmak, bunların varlığını "Anayasayı destekleyecek bir çoğunluk oluşturmak" gerekçesine bağladı; Demek, "Hayır!" diyen seslerin kendilerini Danışma Meclislerine ka-

dar yansıyacağı onlar da biliyorlar. Güvenceyi en kaşarlanmış gerici-lerin örgütlenmesinde arıyorlar.

Gerici ilk cephesi içindeki çelişkiler de keskinleşiyor. Kastelli öncesi, ilk banker iflasları ardından Evren'in özalpa "Bir rezalete daha istemiyorum!" dediği, yabancı basına kadar yansıdı. Ama Zonguldak'ta yine "Bu politikayı sürdürcekerim!" söyledi. Cunta işçi çelişkiler de öylesi boyutlara vardı ki, onların boğuşmaları sonucu, Ankara savcılığına 24 saatte iki kez üstüste atama yapıldı...

Cunta kendi referandumunda yenilgiye uğratılabilir mi? Evet; Bunu yapacak olan politik güc biçimlenmekte ve düşman cephesi zayıflamaktadır. Ama, bu kolay bir iş midir? Hayır, bu çok çetin bir görevdir: Cunta baskısı artarak sürüyor. Ve gerici ilk cephesinin basırmayacağı zulüm ve hilekarlık da yoktur... Demokrasi'den yana olanlar, daha şimdiden kararlı savaşımı girmezlerse, kazanan yine cunta olacaktır.

18 yaşına kadar gençlere, yurt dışındaki işçilere, cunta zindanlarındaki yurtseverlere oy hakkı savaşımı... Genel af savaşımı... MHP dışında tüm partilere, tüm sendikalara, demokratik örgütlere özgürlük için savaşım... Basına konan sansüre karşı savaşım... Her alanda aktif savaşım- larla referandumla hazırlanmak, cuntayı kendi referandumunda altedebilenin tek yoludur.

İhan Derin

**İDAMLARA,
İŞKENCELERE SON!**

24 Ocak yolu da...

►Başlıca sayfada

O nereden geldi? Yapı ve Kredi Bankası Genel Müdür Yardımcısı Tuncay Artun ipucu veriyor: "Türkiye'de faiz oranları 'birilerinin' güdümünde saptanmıştır. Ama sanıldığından tersine, bu 'birileri', banka-kredi müşterisi-mudri üsü olmamıştır. Peki ki ya kimdir bu 'birileri'? Devletin mali organları mı, Malîye mi, Merkez Bankası mı; yoksa bu 'birileri', 'uluslararası birileri' midir?" (agy. s. 52)

Artun diplomatik bir dille IMF'ye işaret ediyor. IMF Haziran başında gene ülkemize geldi ve şöyle karşılandı: Özal, 20 Mayıs günü "Hürriyet"'de, "Daha çok sıkacağız" dedi, ücretlerin, maaşların, taban fiyatlarının artırılmayacağını açıkladı. Buğday taban fiyatları düşük tutuldu. Asgari ücret artırılmıyorsa, YHK, sözleşmeleri ayatlıyor, uzatıyor. Özal, Haziran içinde emsaliyonu ve Merkez Bankası kredilerini daha da kısıt. Bankaların kredi verme olanaklarını azalttı. Sonuçta faiz yarışının daha da kızışacağı bir ortam doğdu.

Ne ki bugün artık bankalar dağıttıkları kredileri ve faizlerini geri alamaz duruma geliyorlar. Bankalar genel olarak zor durumda. Onun için 18 Haziran toplantısıyla faizlerin daha da artmasını engellemeye yolunda önlemler aldılar. Kendi yarattıkları, kendilerine çalışan bankaları feda ettiler. İlk büyük kurban Kastelli ve ona parasını kaptıranlar oldu. Ama arkası gelecektir. Üstelik faizleri düşürme çabası da boşa çıkacaktır. Banka sistemi altüst olacaktır. Batan batacak, en güçlüler daha güçlü olacaktır. Özal bunu hızlandırıyor, örgütüyor. Birlerce şirkete de iflas beklüyor. Hükümetin alacağı su ya da bu önlüm (o da alınırsa!) ancak bu sonucu geçiktirici olabilir. "Holdingler savaşı" daha da kızışacaktır. Küçülen pastayı paylaşmak, büyüklü paylaşmaktan daha zordur. Daha barbarcadır. Sonuçta kim, kaç ayakta kalacak, bunu sanırız bugün Vehbi Koç da bilmiyordur.

Değirmenin suyu tükeniyor

Bugün sorun, yalnızca Kastelli olayı ile ilye açığa çıkan mali alandaki derin bunalım değildir. İş Bankası tarafından çıkarılan "İş Bülteni"'nin son sayısı, bu yılın ilk üç ayındaki ekonomik durumu şöyle özetliyor: "1982 yılının Ocak-Mart döneminde piyasalarda durgunluk etkisini sürdürürken, fiyatlarda artışlar gözlenmiştir. Dışarıda artış hızı yavaşlamış, dışalım geçen yılın aksine daralmış, işçi dövizleri gelişti ise geçen yıldan daha fazla artış oranına, ancak %0,6 artmıştır."

Dışarıda azalma parçacıdır. Geçen yıl aynı dönemde %64,7'lik bir artış varken, bu yıl %15,3 azalma vardır. Sanayinin dışa bağımlılığı düşünlürse, bu, sanayinin can çekmeye başladığının bir göstergesidir. Dışarıda ise artış, ancak

daha çok mali, daha ucuza satarak sağlanıyor. En çok artış canlı hayvan satışındadır. 4-5 kat artmıştır. Ne ki ton başına geçen yıla oranla 600 dolar daha ucuza satılmaktadır. Gidenin yeri ise doldurulmuyor. Buğday üretiminde bu yıl artış yoktur. Buna rağmen dışarıya şimdiki serbest bırakılmıştır, özendirilmektedir.

Bunalımın daha da derinleşmesinin nedeni ise son derece basittir: Deveye hendek atılmak belki olanaklıdır ama, Özal'ın Friedmann'dan öğrendikleri ile Türkiye kapitalizminin dışa bağımlı, geri yapısında bunalımı aşmak olanaksızdır. Sorun temeldedir, yapısaldır. İçe yönelik kurdukları montaj sanayisi-lyli, kapitalizm öncesinin derin izleriyle malul tarımı salt para-kredil aracılarla dışa açılmaya zorlayan sanayiyi de, tarımı da kurutuyorlar. "Dişisa açılan" holdinglerimiz bir süre bu işin kaymağını yediler. Özal'ın kursuna dizdiği sanayi işletmeleri bir bir bunların kollarına düştüler. Tarım ürünlerini yok pahasına dışarıya satıp dışarıdan subvansiyonları ile kasalarını doldurdular. Krediler hep bunlara aktı. Banker bankaya, banka holdinglere verdi. Ne ki üretim, ulusal gelir artmıyor. Yatırımlar da öyle. Değirmenin suyu tükenmek üzere! Fabrikalara üretim yaptırılmaz, ürettilğini satamazsan, fabrikaları ele geçersen ne olacak? Her yıl dışa sattığın kadar tarım üretimi artırmıyorsan, ilerde ne satacaksın? Halin ekmeğini kesmenin de bir sınırı vardır. Görülüyor ki, 24 Ocak politikası, artık tekellerin bir bölümünün çıkarlarıyla bile çeliksizdir. Özal'ın "Bizim alternatifimiz Doğu bloku sosyalizmidir" korkutmacası boşuna değildir. Bu, "NATO'dan çıkılmaz da, Varşova paktına mı girelim?" edebiyatının ekonomik varyantıdır.

Zorunlu bir yanıt

►Başlıca sayfada

nedir? Kendi sıralarında yığılını başgöstermesi mi? Yoksa, TKP'nin yığın denilen bu kimseleri örgütlemesi mi? Yazıdan anlaşıldığı kadarıyla yazar, kendi sıralarında yığınların varlığından korkuyor. O, yığın dediği kimselerin TKP sıralarında örgütlenmesinden korkuyor. Hatta öyle ki, bu tehlikeye karşı, "devrimci gücün vakit geçirmeden güçlerini birleştirip, mücadeleyle yükselmelidirler" diye çağrıda bulunuyor. Şöyle diyor: "AKS takdirde meydan reformistlere (komünistlere bu sıfatı takıyor) kalacaktır." Burada yapılmak istenen nedir? Gazete kimseleri, kime karşı, ne için "mücadeleyi yükseltmeye" çağırıyor? Eğer Dev-Yol yazarı, "yığınları" TKP'den önce davranıp örgütlemek için bir çağrı yapmıyorsa, o, ne yapmak istiyor? Bize öyle görünüyor ki, yazar, küçük burjuva devrimci çizgilerin giderek derinleşen bunalımını seziyor. Tıpkı, 12 Mart sırasında olduğu gibi harekete katılan sağlam, inancılı kadrola-

Çıkan Temel Sonuç

Ortaya şu temel sonuç çıkıyor: Türkiye, NATO ve IMF boyunduruğunda kaldıkça bu bunalım daha da derinleşecektir. Özal burjuva karşıtlarını, anti-komünistleri, anti-Sovyetizmle geriletmeye çalışıyor. Karşıtları da öyle: Onlar da, "24 Ocak politikası sürerse, sosyal patlamalar olur", "komünizm gene gücünler" diyorlar. Ne ki, bu, ne bunalımı azaltıyor, ne de burjuvalarımızın bir bir yere serilmesini önüyor. Kör anti-Sovyetizmle, anti-komünizmle NATO'culuğa, IMF'çiliğe devam edip, bu sona razı olmak ya da olmamak, bu burjuvalarımızın kendi bileceği iştir. Biz komünistler emekçilere sesleniyoruz: "Bakin, biz illiğimize kadar sömüren bu rejimin ekonomik ve sosyal temeli ilye zayıfladı. Biz birleşir ve savaşırız, IMF'nin, NATO'nun oyunaçığı, Özal'ın bekisi cuntayı devirebiliriz. Cunta devrilmeden ekonomide hiçbir şey düşülemez."

Şimdiki geniş yığınlarla gerçekleri daha açık gösterebiliriz. Derinleşen ekonomik bunalım koşullarında yığınları daha kolay ulaşabiliriz. Referandumda cuntaya ağır bir darbe indirmenin zorunluluğunu daha açık anlatabiliriz. Gerçek ücreti düşen işçi ve memuru, taban fiyatını az bulan üreticili, cuntanın toprak vadihin boş çıktığını gören topraksız köylüleri, bankere, bankaya parasını kaptırması yurttaşları, işten atılan işçileri, milyonlara işsizli "cuntanın anlayasınaya HAYIR!" demekle birleştirebiliriz.

Bala köylüden "devlet baba"dan daha yüksek buğday fiyatı isteyen köylüye, "Allah versin" diyen Evren'e gereken yanıtı vermeliyiz. İşe, ekmeğe, toprağa kavuşmanın yolu buradan geçiyor.

rin giderek Marksizm-Leninizmle yönelmesinden çekliniyor. Böylece onun, BİRKOM'u gerçekten bir eylem cephe birliği aracı değil de, ona katılanların tabanlarınıcaı cıtlıkları kapatmak aracına yarayan bir örgüt olarak görüldüğü anlaşılıyor.

Gazete 8 Mayıs'taki eylem birliğine komünistlerin ve sempatanların "ilk kez dört elle sarıldıklarını" belirtmektedir. Bizim eylem birliğine dört elle sarıldığımızı açık bir gerçekler. Ama yazar bunun "ilk kez" olduğunu nereden çıkarıyor? Görülüyor ki Dev-Yol'un yurt dışı yazarları, TKP üyelerine Dev-Yol üyelerinin cunta rejiminin kanlı terörü altında ilk yıla yakın bir süreden beri birçok yerde, her fırsatta, fabrikalarda, okullarda eylem birliğine koyulduklarından habersizdirler.

TKP Merkez Komitesi, kendi taban örgütlerini cuntaya, emperyalizme, onun saldırgan politikasına karşı öteki ilerici örgütlerin yanı sıra, Dev-Yol ile de eylem birliği yapmakta serbest bırakmıştır. Dev-Yol da aynı yola koyulmalıdır. A.S.

MİLİTANLARDAN

1 Mayıs'ta ilerici gençlik

Gerici askersel diktatörlüğün 1 Mayıs'ı yasaklaması ve yok sayması, yoğun teröre ve baskılara karşın ilerici gençlik 1 Mayıs'ı kutladı. Eylemsel etkinliği ve örgütlü disiplinliyle, yolunda yürüdüğü işçi sınıfına layık olduğunu kanıtladı.

İstanbul'un her semtinde 3 bine yakın bildiri dağıtıldı. Bu bildiri-leri 4 binden fazla kişi okudu. Birçok semtte dağıtım militanlara, elden-elden yapıldı. Ayrıca 3 bin bildiri de postalandı. Merkezli alan ve caddelere 20 duvar gazetesi, 500 kadar pul yapıştirildi, 7000'den fazla pul atıldı. Pullarda, pankartlarda, "DİSK yöneticilerine ve tüm siyasi tutuklulara özgürlük", "Cumta eliyle demokrasî olmaz", "1 Mayıs'lar engellenemez" gibi beygeler bulunuyordu. Tutukhevine bine yakın mektup ve kart gönderilerek, DİSK Genel Baş-

kanı Baştürk'ün 1 Mayıs bayramı kutlandı. Kimi yerlerde işçi, sendi-ka militanları, demokrat kişiler ziyare-t edildi.

Spor çalışmaları, tiyatro, sinema, geziler düzenleme, tutuklular için yardım toplama eylemleriyle, yığın-sal karanfll takmalarda 1 Mayıs'ı kutladık. Eylemlerimize çoğu yerde başka gruplardan arkadaşlar da katıl-dılar. Bir yerde genç öncülerle birlik-te bildiri çıkardık.

Bu 1 Mayıs eylemi bir kez daha gösterdi ki, koşullar ne kadar ağır olursa olsun merkezi olarak plan-lanan, iyi örgütlenen, disiplinli yürü-tülen, sıkı denetlenen eylemler yapı-labilir. Konspirasyona özen gösteri-lererek, kayıp verilmeden başarılı ola-bilir

İstanbul'dan bir genç

"Tencere dibin kara"

Kocatopçu'nun bakanlığı sırasın-daki yolsuzluklarını inceleyecek bir komisyon kuruldu. Bu arada "Ampul vurgunu" üstünde duruluyor. Ama tek vurgun bu değildir. Onun Çukurova Holding'le birlikte daha bir sıra yolsuzluğu vardır... Holdingler arası savaş içinde, Çavuşoğlu-Kozan-oğlu Grubu, Günes Gazetesinde Çukurova Holding'in işçüsünü ortaya döktü. Şimdi Çukurova Holding de Çavuşoğlu-Kozanoğlu'nun sahtekarlık, kaçakçılık, vurgunlarını sergile-mek için bir gazete çıkarmaya hazırlanıyor! Ama sikiyönetim san-sürü, tüm bu rezaletlerin açığa vurulmasını sınırlıyor...

Çukurova Holding'in kaçakçılık ve vurgunlarından söz edildikçe, Koca-topçu aracılığı ile gerçekleştirildiği "Garantisiz ticari borçlar vurgunu" nedense söz konusu edilmemektedir. Bu vurguna Çukurova Holding dev-letin milyonlarca dolarını almış, Kocatopçu da ona yardımcı olmuştur

Elbette Kocatopçu soruşturması son-una kadar derinleştirilmeyecektir: "Tencere dibin kara-seninki benden kara" hesabı, tüm kirli çamşarların ortaya dökülmesi öleneyecektir...

Melahat H. —zmlr

16 Haziran

İlerici Gençler, işçi sınıfımızın sanlı Genel Direniş günlemesini, 15-16 Haziranı cuntanın baskılarına karşı kutladılar. Dağıttıkları bildi-ri, cuntayı alaşağı etmek için; tüm namuslu insanların güçlerini birleştir-melerinin zorunlu olduğunu belirtti-ler. İlerici Gençler, gençliğe şöyle seslendiler: "Eylem ve cephe birliğimiz örelim. Bu yolda işçi sınıfı-mızın sesine kulak verelim. Gelecek işçi sınıfınındır, halkındır."

Kıdem tazminatı

Cunta Başbakanı Uluşu, "Asgari ücretle kıdem tazminatı arasında ir-tibat olmamalı" dedi, ve ekledi: "Bu irtibati giderecek bir formül düşünüyoruz." Hükümet Türk-İş'i de daha baştan kaybedilmiş bir pazarlık zorluyor: "Yasa değişikliği kabul ederseniz, asgari ücret yük-seltilir" diyor. Yani son değişiklik-lerle zaten çarşı-pazar parası düze-yine indirilmiş olan kıdem tazminatını yeniden budamaya hazırlanı-yorlar. Anlaşılan 12 Eylül'ün hemen ardından yapılan ve kıdem tazminatını sendikal savaşın dışına itip kontrol altına almak isteyen yasa değişikliği bile tekelilerin istahasını doğurmuştu. İşte dillerinin altındaki bakla budur.

Kemal C. —Konya

AP'li emekçilere aşağıdaki çağrını yapıyoruz. Çağrını yayınlamanız bizi sevindirecektir.

—İstanbul Gaziosmanpaşa'dan bir grup işçi

AP'li emekçiler

Adalet Partisi'ne oy veren işçi, emekçi yurttaş! Küçük esnaf, köylü, sanatkar, şoför yurttaş!

İşte görüyorsunuz, cuntacı generaller yönetiminde senin de, öteki işçiler, emekçiler gibi en temel hak ve özgürlüklerin kökünden budandı. Emekçi misin? Cunta hangi partiden diye sormuyor! Grev hakkı, toplu sözleşme hakkı bizim de ellerimizden alındı, senin de! Kiminiz dükkânlarımızın kepenklerini hepten indirdiniz. Kiminiz sabahın akşama birkaç mütteri-gelse, "buna da şükür" diyor. Asgari ücret 7200 lira iken, kimin kim-den bir şey satın almaya gücü kaldı?

"Demirel zamanında hiç değişe bu kadar değildi!" diyenleriniz vardır. Ama şöyle bir düşünün hele: 24 Ocak kararları denilen yıkım politikasını ilk uygulamaya koyan, özalı' basımızda diken Demirel değil miydi?

"Partiden vazgeç" demeyeceğiz sana. Tam tersine: Bunu cunta söy-lüyor, sana da bize de örgütlenmeyi yasaklıyor. Yalnız TKP, TİP, TSİP, CHP değil, MSP de, senin partin AP de yasak. Biz, faşist MHP dışında tüm partilere özgürlük diyoruz. Ya AP yöneticileri ne diyor?

Cuntacı generaller, özalı'lar tepemizde boza pişirirken, esnaf ve işçi örgütlerinin başını tutan eski AP saygınları, önadım,Tiyanşan,özdemir'ler niçin susuyor? Cunta anayasasının karşısına "Hayır" diye niçin dikil-miyorlar?

Coğumuz Tercüman okuyorsunuz. Hani şu "köşeyi döndürecek" olan Tercüman'ı...Ama, köşeyi dönen kim oldu? Bizler mi? Yoksa tekelier, parabalaları, Koclar, Sabancılar mı? Hem gazetesinde kapkara irkçiliğin propagandasını yapıp, hem de Selâfyân, Mitranî, Abaruh, Garih'lerle ortaklık kuran ilıcak tekelî mi? AP yasak; yine de cuntaya dalıvkuluk eden, onun anti-demokratik anayasasını öven bu Tercüman değil mi?

AP'li yurttaş! Sizin de büyük çoğunluğunuz, bizler gibi işçiler, emek-çilerdir, dar gelirlidir. Hangi partiden olursak olalım, güzel yurdumuz Türkiye' de yazgımız ortaktır. Topraklarımızın nükleer başlıklı Amerikan füzeleerine açanlara, İslam ülkelerine sadırî için kurulmuş Çevik Kuvvetlere, AWACS casusluk uçaklarına açan cuntacı generallere "Artık yeterli" diyelim. Cuntacı generallerin dayattığı zorbalık rejimî anayasasına "Hayır!" diyelim.

İKD 7 yaşında

İlerici Kadınlar Derneği 7.yılıni ikkemizin zor koşullarında kutluyor. Derneğimiz yasak. "Sendikamızı istez-riz" diyen işçi, atılmakla, tutuklanmakla karşı karşıya. Gebe kalan işçi tehdit altında gebebellini sakla-maya itiliyor: Analık gibi onurlu bir toplumsal görev bile, cunta

döneminde İskence oluyor... Flieler dolmuyor. Çocuklar sütsüz. Etsiz. Sağlıksız... Binlerce genç zindanda, İskencede. Anaların yürekleri öfke dolu... Gelecek güzel günlerin umudu öfkemizle birlikte büyüyor. Bilyo-ruz ki, güzel günlere giden yol güç ve eylem birliğindedir geçecek.

İstanbul'dan bir Anne